

Handläggare
Peter Brådenmark
Telefon: 08 508 281 69**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2024-02-20, p. 14

Hälsoskyddstillsyn på förskolor och skolor 2023

Förvaltningarnas förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens rapport.
2. Överlämna förvaltningens rapport till utbildningsförvaltningen och förskoleförvaltningen.

Sammanfattning

Genom tillsyn bidrar miljöförvaltningen till att uppnå en sund miljö i alla skolor och förskolor, både inomhus och utomhus inom Stockholms stad. Tillsynen bedrivs på olika sätt, antingen som löpande tillsyn eller i projektform. Den löpande tillsynen sker genom återkommande inspektioner för att kontrollera kända problemområden. Fokus för denna tillsyn är ventilation, installationsbuller, skadliga kemikalier samt hygien och städning eftersom det är inom dessa områden vi identifierar flest brister. Förvaltningen kontrollerar även anmärkningar som erhållits vid föregående inspektion. Allvarigare brister följs upp direkt i särskilda uppföljningsärenden. Projekt-tillsynen syftar till att kontrollera eller kartlägga avgränsade aktuella frågor. En viktig del av tillsynen är även att sprida kunskap till verksamheterna om lämpliga åtgärder.

Under 2023 har förvaltningen:

- Utfört löpande planerad tillsyn på förskolor och skolor
- Fortsatt bedriva tillsyn av UV-skydd utomhus på förskolor
- Handlagt uppföljningsärenden rörande konstaterade brister
- Utfört radontillsyn
- Handlagt anmälningar av nya verksamheter
- Handlagt anmälningar om ändringar av befintliga verksamheter
- Samverkat med andra förvaltningar och kommunala bolag för att bidra med kunskap om förvaltningens tillsynsuppdrag och i

[Nivå 1]
[Nivå 2][Besöksadress]
[Postadress]
[Postnr] [Ort]
Telefon [Telefon]
Växel [Växel]
Fax [Fax]
e-postadress
[hemsida]

sakfrågor samt att underlätta en effektiv handläggning och dialog med berörda förvaltningar inom staden.

- I samråd med utbildningsnämnden, stadsdelsförvaltningarna, förskoleförvaltningen och SISAB tagit fram en ny webbaserad vägledning för att förbättra förskolors och skolors inomhusmiljöer

Resultat

Under 2023 har totalt 338 stycken inspektioner genomförts på skolor och förskolor. I detta antal ingår den ordinarie löpande tillsynen på förskolor och skolor som var 304 stycken (kommunala och fristående). Resterande 34 inspektioner utfördes i samband med anmälan. En stor andel av besökta verksamheter har haft sådana brister gällande främst buller och ventilation att förvaltningen bedömt att uppföljning krävs.

Totalt har 164 stycken uppföljningsärenden startats inom den planerade tillsynen under 2023. I samband med tillsyn av anmälda verksamheter har 15 uppföljningsärenden startats. Beroende på bristens art är det verksamheten eller fastighetsägaren som ansvarar för att åtgärda bristen. Som huvudregel ansvarar fastighetsägaren för brister som rör fasta installationer i lokalerna och verksamheten ansvarar för övriga brister.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fick i uppdrag i budget för 2023 att i samråd med utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och SISAB ta fram en vägledning i syfte att förbättra inomhusmiljön på skolor och förskolor. Framtagandet av det vägledande materialet skedde i samverkan med både målgrupp och central förvaltning. Vägledning och kompletterande stödmaterial nås här: [Miljö i förskola, öppen förskola, skola och fritidshem - Stockholms stad \(tillstand.stockholm\)](https://www.stockholm.se/om-staden/om-staden/om-staden/miljo-i-forskola-oppen-forskola-skola-och-fritidshem-Stockholms-stad-tillstand.stockholm)

Förvaltningens synpunkter och förslag

Baserat på utfallet av tillsynen under 2023 anser miljöförvaltningen att det fortsatt finns stort behov av tillsyn inom Stockholms stad. Tillsynen är en viktig del i arbetet att förbättra förskolor och skolors vistelsemiljö. Erfarenheten från tillsynen är att skolor och förskolor ibland har bristfällig kunskap om att de ansvarar för att regelbundet kontrollera och säkerställa att lokalerna är lämpliga ur hälsosynpunkt. Verksamheterna förlitar sig i många fall på att

fastighetsägaren tillhandahåller hälsomässigt bra lokaler som är ändamålsenliga för verksamheten. Många verksamheter saknar kunskap om ventilationen räcker till för det antal personer som vistas i lokalen eller om ljudnivån från ventilationen är för hög och därmed utgör en risk för barnens hälsa och inlärningsförmåga.

Förvaltningen bedömer att samrådsmöten med utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna har bidragit till denna kunskapshöjning liksom förvaltningens förbättrade informationsmaterial och tydlighet med vilka krav som gäller, redan när inspektionerna ska bokas. Med den nya webbaserade vägledning som togs fram inom ramen för budgetuppdraget 2023 är förhoppningen att kunskapsnivån ökar ytterligare. Under processen med att ta fram vägledningen involverades företrädare för verksamheterna för att därmed utforma innehållet på ett målgruppsanpassat sätt.

Sedan flera år tillbaka har förvaltningen noterat att problem som härrör från ventilationen är allra vanligast av de brister som noteras i verksamheterna. Det största problemet är buller från ventilationen men även att ventilationen i sig är bristfällig.

Miljöförvaltningen bedömer att nuvarande tillsynsfrekvens och omfattning är tillräcklig. Miljöförvaltningens förhoppning är att vi genom vårt nya vägledningsmaterial kommer öka kunskapsnivån hos verksamheterna vilket i sin tur kommer leda till en bättre inomhusmiljö.

Anna Hadenius
Förvaltningsdirektör
Miljöförvaltningen

Monika Gerdhem
Avdelningschef
Miljöförvaltningen

Bilagor

Rapport Hälsoskyddstillsyn på förskolor och skolor 2023